

DOUĂMIISM

Nicolae Bârna

DOUĂMIISM. Termenul „douămiism” a apărut și funcționează pentru a desemna o realitate literară de necontestat. Odată apărut și intrat în circulație, i s-a reproșat caracterul vag, imprecis, ori prea cuprinzător, s-a încercat să fie redus la o simplă „convenție lingvistică”. S-a putut opina și că el va fi apărut oarecum în virtutea inerției, din tentația de a perpetua o obișnuință a etichetării decenale a modalităților de creație literară, instalată și consolidată de precedentele cunoscute (clasarea scriitorilor ca „șizecești”, „șaptezecești”, „optzecești”, „nouăzecești”). Totuși, el era fără îndoială necesar și are acoperire. Termenul ar desemna orientarea – identificabilă prin particularități recognoscibile și inconfundabile – pe care au vădit-o ori căreia i s-au raliat noile promoții literare, afirmate în jurul anului 2000, mai precis – începând din ultimii ani 1990 și până către 2005. „Douămiismul”, trebuie precizat, privește în primul rând – și aproape exclusiv – poezia, dat fiind că proza tinerilor scriitori iviți în perioada în chestiune înregistrează evoluții proprii, cumva decalate și difuze, mai greu de regrupat și sistematizat peremptoriu ca manifestând o „orientare” coerentă. Vectorul douămiismului poetic este identificat în așa-numita „generație 2000”, care include scriitori născuți cam între 1975 și 1985, majoritatea lor – în jurul anului 1980. „Generația 2000” a dat autori cu totul remarcabili și în critica literară, însă îndeobște adjectivul „douămiist” e rareori aplicat criticilor și scrierilor de critică, el rămânând practic rezervat poeziei. Atât în coagularea, cât și în vădirea și impunerea „douămiismului” ca o realitate vizibilă, atât la nivelul creației propriuzise, cât și pe tărâmul vieții literare, un rol deloc neglijabil l-au jucat aspectele (în sens larg) instituțional-organizatorice și de promovare: activitate cenaclieră, prezențe publicistice, grupări și manifeste, dezbateri publicistice (anchete, „dosare” tematice, „mese rotunde” etc.), lecturi publice, festivaluri, tabere de creație etc., antologii. În privința cenaclurilor care au găzduit afirmarea ecloziunii douămiiste, se cuvine să fie menționat cenaclul de la Facultatea de Litere a Universității bucureștene, condus și animat, în a doua jumătate a ultimului deceniu al secolului trecut, de Mircea Cărtărescu (în acel cadru s-au remarcat, între alții, numeroși scriitori tineri, nu numai poeți, afirmați între timp: Marius Ianuș, Angelo Mitchievici, Cecilia Ștefănescu, Domnica Drumea, Ioana Nicolae, Sorin Gherguț, Alexandru Vakulovski, Alexandru Matei), Atelierul literar condus de poeta Nina Vasile, la Biblioteca I. L. Caragiale, Cenaclul „Gellu Naum”, al Uniunii Scriitorilor, condus de Nora Iuga în perioada 1999–2001 (unde s-au manifestat

începuturile literare ale unor autori ca Adela Greceanu, Elena Vlădăreanu, Andrei Peniuc, Adrian Urmanov, Răzvan Țupa, Elena Pasima, Claudiu Komartin, Constantin Virgil Bănescu), apoi, ulterior, din 2002, sub conducerea criticului Marin Mincu, Cenaclul „Euridice” (care a funcționat până la sfârșitul anului 2003 sub egida Uniunii Scriitorilor, fiind găzduit din ianuarie 2004 de Muzeul Literaturii Române, ulterior de Biblioteca Municipală „Mihail Sadoveanu” din București, rămânând activ și după decesul lui Marin Mincu și primind numele criticului), a cărui importanță în afirmarea fenomenului poetic douămiist va fi fost, fără îndoială, hotărâtoare. Cenaclul „Euridice” nu era rezervat în exclusivitate foarte tinerilor autori, însă vădea o receptivitate cu totul specială la adresa lor, și acolo au activat, în „perioada de glorie” a anilor 2003–2004, autori din care majoritatea au devenit reprezentativi pentru „generația 2000”: Elena Vlădăreanu, Mircea Țuglea, Constantin Virgil Bănescu, Bogdan Iancu, Elena Pasima, Dan Bogdan Hanu, Andrei Peniuc, Adela Greceanu, Ionuț Chiva, Claudiu Komartin, Dan Mircea Cipariu, Ioana Băiețica (care ulterior avea să semneze „Baetica”), Cosmin Perța, Dan Coman, Denisa Mirena Pișcu, Adrian Urmanov, Ovia Herbert, Ruxandra Novac, Adrian Urmanov, Domnica Drumea, Xenia Karo, Oana Cătălina Ninu, Ștefan Manasia, Iulia Argint, Dan Sociu, Teodor Dună, Miruna Vlada, Bogdan Perdivară și mulți alții. Alte instanțe care au contribuit la formarea și eclozarea literară a viitorilor douămiști au fost Cenaclul „Pavel Dan” din Timișoara. Atelierele de scriitură brașovene conduse de Al. Mușina, Andrei Bodi, Gh. Crăciun, cel organizat de Octavian Soviany etc. Se cuvine consemnată și importanța activității editoriale „neoficiale”, artizanale, cu aere de „samizdat”, promovată de Un Cristian, care i-a editat pe unii poeți douămiști înainte de debutul lor în volum.

Trăsăturile, coordonatele, elementele definiției ale esteticii douămiismului poetic au fost consistent scrutate, analizate și explicitate, comunicate publicului de critica literară sau de scriitorii înșiși. Au apărut, firesc și manifeste poetice, încercări de autodefinire și programe de acțiune emanând de la creatori înșiși, tentative de a genera și consacra curente literare în toată regula. Cele mai notabile ar fi manifestele „himerismului” lansate de Ștefan Baghiu în perioada 1998–2006, apoi – probabil cel mai important, în orice caz cel mai cunoscut – manifestul „fracturismului”, publicat de Marius Ianuș și Dumitru Crudu în octombrie 1998, în „Monitorul de Brașov”, apoi, într-o formă augmentată, în „Vatra”, în 2001. Mai sunt de semnalat și „utilitarismul”, inițiat de Adrian Urmanov în 2003, în revista „Paradigma”, și manifestul „deprimismului”, lansat de Gelu Vlașin. O vreme, se părea că douămiismul în afirmare (sau „milenarismul”, cum i se mai spunea) se confunda, se suprapunea fără rest, cu fracturismul. Ceea ce s-a dovedit inexact, lucrurile fiind ceva mai complicate: fracturiștii vor fi fost, desigur, cei mai „vizibili” douămiști, dar patrimoniul poetic specific dat de reprezentării „generației 2000 nu se reduce la fracturism. Oricum, manifestele și programele proclamate public la un moment dat nu sunt niciodată descripții anticipate și exacte ale

realităților textuale pe care le suscită. Generația douămiistă nu se reduce la fracturism și, desigur, precum orice generație de creatori, prezintă o diversitate imanentă cu totul firească. Criticii, teoreticienii, scriitorii și publiciștii culturali au încercat să sezeze și expliceze trăsăturile caracteristice ale douămiismului, și „portretul-robot” al generației poetice în chestiune s-a configurat din mai multe intervenții și dezbateri, consistente, găzduite în paginile unor reviste literare. În dezbaterile analitice detaliate și, de fapt, aprofundate care s-au referit la douămiism, trăsăturile definerii, unificatoare, s-au vădit a fi mai greu de depistat și relevat în chip peremptoriu decât s-ar fi părut la prima vedere. Constatările și opinările au mers de la proclamarea hotărâtă a unei schimbări de paradigmă literară și până la cvasi-contestarea originalității și relevanței producției douămiiste. Fenomen fireesc, observabil în cazul oricăror dezbateri de felul acesta, însă, în cele din urmă, se poate spune că anumite particularități definerii au fost totuși identificate. Într-o analiză aplicată, dar susținută de importante referiri teoretice, Ștefania Mincu contextualiza fenomenul: „Un proces de slăbire a metafizicii, teoretizat și chiar proiectat de unii filozofi ai postmodernității și având drept scop o lume mai conciliantă și mai puțin exorbitantă, mai scutită de fundamentalisme pe toate planurile (ideologic, dar și etic, și religios), o lume în care conceptele să fie doar acceptabil «secularizate» și reintegrate pentru a putea face loc dialogului și negocierilor, se pare că a declanșat alunecarea fără oprire care a dus în cu totul altă parte decât se aștepta: la o furie demolatoare fără precedent, la o dez-iluzionare și la o de-mitizare complete, până la exprimarea «nudă», așa-zicând a realității brute”. Aceeași autoare înregistrează, în poezia caracteristic douămiistă, „renunțarea la «identificarea eroică» a creatorului”, înlocuită de „identificarea prozaică sau de-a dreptul negativistă, aducerea în prim-plan a traumatismului personal”, constată că „pulsivitatea și agresivă sau regresivă devine normă”, relevă cvasi-omniprezența unor traume fără vindecare și faptul că „soluția creativă e căutată înspre niște «energii primare ultime» (sexul, afirmarea violentă sau, dimpotrivă, placiditatea neutră, retragerea în boală, rezistența pasivă)”, „fenomene de «criză» care nu mai anticipează creația, ci tind chiar să o substituie”. Definitiv, pentru douămiism, ar fi faptul că „predomină, nu numai în poezie, ci și în proză, astfel de stadii (preliminare altădată) ale procesului creator, devenite texte: ambianța interioară confuză, angoasa, teroarea, suferința, vidul. Investigarea și exprimarea lor se instituie drept unic scop – și nu ieșirea din impas cu ajutorul «creației», așa cum se preconiza anterior”. Criticul citat mai opinează că: „Dorința juvenilă de satisfacere agresivă, de «scandal», de «șoc», este mai mare decât teama de moarte sau de pierdere a duratei. Opera devine astfel plăcere dejectivă: avort, defecație, defulare, exces, pubelă. Smârc, loc viran de sedimentat imundității. Ea urmărește un impact adesea *negativ*, la interes cognitiv răspunde cu ură, ranchiună, invidie, revanșă – prin care încearcă, paradoxal, să seducă: violent, imperfect, delirant, odios” și conchide, între altele, că: „[...] douămiiștii tind să denunțe complet orice pact ficțional specific în genere scrisului, capotând la limită în identificarea «nudă» cu

realul sau, dimpotrivă, în ficțiuni imposibile și inacceptabile. Douămiștii impun mai ales ruptura, și nu continuitatea”. Toate aceste constatări și evaluări ale Ștefaniei Mincu, în pofida propriului caracter cumva „radical”, surprind judicios elementele esențiale de legitimare ale unei modalități poetice prin excelență radicală, radical dinamitară și iconoclastă. Majoritatea caracterizărilor literaturii douămiiste sunt convergente cu aceste observații și susțineri, chiar dacă le adaugă și alte aspecte ori procedează la nuanțări și manifestă deosebiri de interpretare. Este, în general, consemnat și subliniat caracterul radical al demersului douămiist, postura rebelă (față de literatura preexistentă, față de antecesorii literari imediați în primul rând, dar de fapt față de orice factor de coerciție), ruptura, „fractura”, „fisura” pe care acesta o instituie. Au fost remarcate și alte atribute: vizionarism, (neo)expresionism, în general – neoavangardism (*de facto*, spontan, fără cultul „tehnicii” și experimentului cu care se însoțea uneori avangardismul „istoric”). Unii observatori – de pildă Claudiu Komartin, el însuși poet „douămiist” – au identificat în interiorul „douămiismului” mai multe orientări: una mizerabilistă și revanșardă, alta – neoexpresionistă, cu o latură „civică”, în fine – una care se subsumează „poeziei cotidianului” etc. Poetul Ștefan Manasia a identificat și comunicat răspicat „patru mărci [de fapt, a enunțat cinci – n.n.] ale poezicii generației împincinate”: „biografismul”, „sentimentul maculării”, „stilistica imprecăției și a scâncetului”, „scriitura rece, relaxată, postumană”, „vizionarismul cotidianului”. Au fost formulate numeroase asemenea încercări de definire a douămiismului prin depistarea și enumerarea unor trăsături caracteristice, proprii, particularizante, rezultatele lor fiind adesea convergente, asemănătoare, dar și, în nu puține cazuri, contradictorii. Chestiunea consistenței și unității (relative) a „douămiismului” poetic rămâne totuși una deschisă, chiar dacă „existența” acestuia pare evidentă și i-au fost consacrate analize aplicate, substanțiale și nuanțate. Una dintre aceste analize i se datorează lui Cosmin Borza, care, detaliind cu atenție atât fundamentele așa-zicând doctrinare ale fenomenului, cât și relieful real al ocurenței lui concrete, formulează numeroase observații ori concluzii fondate (de pildă: „Agresivi, nonconformiști, deznădăjduiți, fracturați interior de o societate represivă, mutilatoare, ei își strigă revolta anarhistă, subminând atât prelungirile tentaculare ale mentalității comuniste, cât și degenerările aduse de consumerismul capitalist.”) și procedează la prezentarea minuțioasă a particularităților diferitelor curente interne, grupări sau „aripi” ale contingentului poetic douămiist, prezentare care poate fi pregnant rezumată prin citarea unor subtitluri din corpul studiului său: „*Domnica Drumea, Diana Geacăr, Miruna Vlada, Zvera Ion – sau despre cum ratează «douămiistele»*”, „*Marius Ianuș, Elena Vlădăreanu, Ruxandra Novac – «barzii» generației 2000*”, „*Ștefan Manasia, Dan Coman – remixuri «douămiiste» ale poetului vizionar*” „*Teodor Dună, T.S. Khasis – adevărații «fracturiști»*”. De asemenea, Octavian Soviany, în volumul al doilea din al său „compendiu de poezie românească actuală” *Cinci decenii de experimentalism* (2011), intitulat *Promoția 2000 sau farmecul discret al capitalismului*, își organizează analiza în următoarele

subcapitole, cu titluri grăitoare: *Generația lui Proteu*, *Corpusul teoretic*, *Lirica marginii*. *Autenticiștii*, *Deprimiștii*, *Starea de cvasi*. *Lirica extrauterinității*, *Asianicii*, *manieriștii*, *fantaștii*, *vizionarii*, *Umoriștii*, *Lirica de limbaj*.

Caracteristică pentru „douămiști” este, s-a remarcat în chip pertinent, puternica lor **angajare existențială** – formulare care, repetată și iarăși repetată, cu diferite prilejuri, a devenit un fel de clișeu, dar e un „clișeu” cu acoperire, perfect adecvat. Se vădesc, în textele „poetilor anilor două mii”, o dezarmantă **directețe** și propensiunea manifestă către o **reformare a convențiilor** (radicală, chiar dacă – ori poate tocmai pentru că – nu pare pregătită prin savante și sofisticate strategii premeditate, ci lăsată pe seama spontaneității). **Autentismul** și **biografismul** ar mai fi alte trăsături definitorii ale acestor poeți „noi” (cel puțin ale unora dintre ei, pentru că, evident, ei nu sunt cu toții la fel).

Aparent surprinzător – de fapt, perfect explicabil – e un anumit „**paseism**” al unora dintre douămiști: diferențiind-se de predecesorii imediați (în special de optzeciști, sistematic și viguros dezavuați și beșteliți, ca evazionști și superficial-livrești, în luările de poziție și exprimările programatice douămiiste), ei fac uneori un „salt înapoi”, la formule ale avangardei istorice ori la experiența unor poeți dinamitarzi din trecut, clasicizați ca atare (la Geo Bogza, cel din *Poemul invectivă*, la „primul” Gherasim Luca, la Geo Dumitrescu ori chiar la Maiakovski). Dintre autorii contemporani mai vârstnici, douămiștii îi selectează drept afini și îi prețuiesc pe cei care reprezintă un model de radicalitate ori de „negativitate”, modelele lor pozitive ar fi, în principiu, răzvrățiții și radicalii („biografici” și/sau „literari”) din toate timpurile (de la Villon la Jarry, de la Urmuz la Geo Bogza, Gherasim Luca, Gellu Naum, Geo Dumitrescu, Mircea Ivănescu, Virgil Mazilescu, Mariana Marin, Sylvia Plath, Aglaja Veteranyi, Angela Marinescu, Paul Daian). Aparențele de autentism frust și caracterul așa-zis „minor” al multora dintre poemele douămiiste, „platitudinea” arborată uneori agresiv, cultivarea înșelător complezentă a anostului, amoralismului și „decepționismului” defetist, ca și accentele neo-expresioniste ori procedările „minimaliste” etc., sunt, paradoxal, accesoriile unei **revitalizări**, de fapt, a **lirismului**. Unul din ingredientele efectiv definitorii – nici acesta total inedit, însă ocurent într-o modulare fatalmente nouă, corelată de altfel „spiritului epocii” – ale acestui lirism de ultimă promoție se pare a fi ceea ce putem numi **gestionarea lucidă a deziluzionării perpetue**, instalarea în disconfortul decepției ori al depresiei ca într-o stare firească, deloc „îndrăgită”, dar îndurată cu un stoicism pe cât de viguros, pe-atât de neconvențional (în dinamică și în expresie), susținut „tainic” de nostalgia plenitudinii și fericirii. „Deprimismul” sau „decepționismul” acestor autori se înfățișează, în chip paradoxal, ca un **decepționism victorios**. Absența patosului găunos, zgomotos, compromis, grandilocvent și convențional, e compensată de un autentic – derutant, poate, pentru unii „receptori” mai opaci – **patos implicit**. Renunțarea la orice autocenzură lexicală sau imagistică pudibondă, aplecarea către „scandalos”, cultivarea sordidului și cultivarea exprimării „fără perdea” fac parte din panoplia de procedări

care vizează obținerea aceluși paradoxal patos neconvențional. Unul din atributele poate cele mai caracteristice ale poeziei acestor tineri autori este, probabil, pronunțata ei moralitate. Un adevărat moralism, de fapt, un fel de **maximalism moral**, aparent contrastant cu presupusul lor cinism și cu eronat diagnosticata „obsценitate”. Un moralism, e adevărat, voalat ori „ascuns” chiar, din decență *reală* și/sau anticonvenționalism programatic sub violența și dominantă sumbră, sarcastică ori „decepcionistă” a exprimării, dar esențial și definitoriu. „Douămiștii” sunt tineri poeți al căror discurs – după cum foarte bine observa Octavian Soviany, unul dintre cei mai asidui și, fără nici o îndoială, dintre cei mai competenți exegeți al scrierilor lor – răsună „**mânios din prea multă sete de puritate**”.

Câteva antologii au contribuit la consacrarea „douămișmului”, dacă nu ca „orientare” unitară și disciplinată, atunci ca fenomen literar de neeludat. Trei dintre ele sunt cele mai importante, și anume cea datorată lui Marin Mincu, publicată în 2004 și intitulată *Generația 2000* (cuprinde texte de poezie sau de proză, aparținând unor autori care au activat în Cenaclul „Euridice”, și anume Dumitru Crudu, Doina Ioanid, Iulian Frunțașu, Gili Mocanu, Mitoș Micleușanu, Mihai Vakulovski, Sorin Gherguț, Mugur Grosu, Ioana Nicolaie, Mircea Țuglea, Adela Greceanu, Elena Pasima, Marius Ianuș, Răzvan Țupa, Dan Coman, Veronica A. Cara, Ionuț Chiva, Bogdan Iancu, Ștefan Manasia, Ovia Herbert, George Vasilievici, Dan Sociu, Alexandru Vakulovski, Bogdan Perdivară, Adriana Gheorghe, Adrian Urmanov, Alexandra Diaconu, Domnica Drumea, Iulia Argint, Tudor Crețu, Andrei Peniuc, Ruxandra Novac, Denisa Mirena Pișcu, Ioana Băețica, Zvera Ion, Teodor Dună, Elena Vlădăreanu, Cosmin Perța, Constantin Vică, Oana Cătălina Ninu, Miruna Vlada, plus, ca *addenda*, o bogată selecție de texte publicistice, critice, luări de poziție etc., semnate de Marin Mincu, Octavian Soviany, Ștefania Plopeanu, Adrian Urmanov, Elena Vlădăreanu, Bogdan Alexandru Stănescu ș.a., privind „dosarul” afirmării douămișmului), cea întocmită de Daniel D. Marin, cu titlul *Poezia antiutopică: o antologie a douămișmului poetic românesc* (Pitești, 2010), în care sunt regrupate texte de Constantin Virgil Bănescu, Zvera Ion, Doina Ioanid, Răzvan Țupa, Adrian Urmanov, Andrei Peniuc, Teodor Dună, Dan Coman, Ștefan Manasia, Dumitru Crudu, Domnica Drumea, Ruxandra Novac, Miruna Vlada, Diana Geacăr, V. Leac, T.S. Khasis, Gabi Eftimie, Constantin Acosmei, Cosmin Perța, Rita Chirian, Linda Maria Baros, Șerban Axinte, Radu Vancu, Ofelia Prodan și însuși Daniel D. Marin, și, în fine, în 2011, antologia *Compania poezilor tineri în 100 de titluri alese de Dan Coman și Petru Romoșan* (cuprinde texte de Constantin Acosmei, Gabi Eftimie, Teodor Dună, Ruxandra Novac, Ștefan Manasia, Marin Mălaicu-Hondrari, Claudiu Komartin, Radu Vancu, Dan Sociu, a. urmanov (sic!, după patenta „e.e. cummings”, probabil...), V. Leac, Florin Partene, Elena Vlădăreanu, val chimic, Dan Coman, plus două prefete ale celor doi antologatori și o pertinentă bibliografie, atât de opere, cât și de texte critice, privind douămișmul).

În pofida „vizibilității” fenomenului și a amplorii ecoului suscitată, există și opinii care resping – de altfel, argumentat – fie existența ca atare, fie originalitatea

sau specificitatea, fie unitatea și consistența internă (din punct de vedere al esteticii etc.) ale douămiismului. Iată o observație a lui Radu Vancu, care nu contestă propriu-zis douămiismul, ci îi învederează diversitatea intrinsecă: „Generația 2000 nu e un grup compact, făcut coeziv de un manifest, ci o sumă de grupuscul care gândesc, trăiesc și scriu diferit, având ca unic termen mediu comun vârsta – criteriul cel mai puțin important și, bineînțeles, în exact aceeași măsură, cel mai important”. Iată și o remarcă de un scepticism temperat, ambiguu-amabil, a lui Al. Cistelean, extrasă din prezentarea – prudentă, dar finalmente reținut „favorabilă” – pe care o publică pe coperta sus-menționatei antologii întocmite de Daniel D. Marin: „Nu știu dacă generația «2000» stă mai bine decât cele de la '60 și '80. Dar în curând va sta și ea rău. Poate chiar mai rău decât predecesoarele. Pentru că are o scriitură prea imediat recognoscibilă. Pentru că are un stil al generației, și nimic nu face ravagii mai mari decât stilul de generație”.

Repere bibliografice: Marin Mincu, „*Fracturismul*” poetic – o negație neoavangardistă a optzeciștilor, LCF, 2001, 7; Mircea A. Diaconu, *Poezie și anarhie*, CL, 2001, 2; Marius Ianuș, Dumitru Crudu, *Manifestul fracturist*, VTRA, 2001, 2–3; *O nouă generație literară ? Cenacul Euridice* [grupaj tematic de texte critice sau beletristice, semnează Marin Mincu, Ștefania Mincu, George Popescu, Radu Voinescu, Adrian Urmanov, Elena Vlădăreanu, Mircea Țuglea, Doina Ioanid, Ioan Es Pop, Bogdan Stănescu, Răzvan Țupa, Zvera Ion, Ionuț Chiva, Ruxandra Novac, Elena Pasima, Domnica Drumea, Mitoș Micleușanu, Andrei Peniuc, Adela Greceanu, Claudiu Komartin, Mihai Ignat, Herbert Ovia, Dan Sociu, Constantin Vică, Oana Cătălina Ninu, Octavian Soviany], „Paradigma”, 2003, 1–2; Elena Vlădăreanu, „*Ia-ți târfa și pleacă*” sau câteva cuvinte despre ostilitate, LCF, 2003, 9; Elena Vlădăreanu, *Generația 2000, victimă a invidiei și a provincialismului ?*, LCF, 2003, 30; Adrian Schiop, *Generația 2000*, ALA, 2004, 736; Claudiu Komartin *Performatismul*, ALA, 2004, 746; Marin Mincu, *Generația 2000*. Antologie, [Constanța,] 2004; „Caiete critice” [număr tematic, consacrat integral poeziei tinere; conține cronici semnate de Eugen Simion, Daniel Cristea-Enache, Andrei Terian, ancheta „*Poezia tânără, o nouă generație ?*”, realizată de Daniel Cristea-Enache și Mihai Iovănel, la care răspund Constantin Virgil Bănescu, Domnica Drumea, Teodor Dună, Bogdan Iancu, Claudiu Komartin, Răzvan Țupa, Adrian Urmanov, Radu Vancu, Constantin Vică, Gelu Vlașin, Elena Vlădăreanu, Angela Marinescu, Ion Mircea, Adrian Popescu, Gabriel Chifu, Petru Romoșan, Ioan Es Pop, Mihail Gălățanu, Nicolae Coande, O. Nimigean, Nicolae Țone, Vasile Bardan, Nicolae Bârna, Paul Cernat, Marius Chivu, Alexandra Crăciun, Bogdan Crețu, Daniel Cristea-Enache, Mircea Diaconu, Paul Dugneanu, Teodora Dumitru, Raluca Dună, Mihai Fulger, Mihai Iovănel, Mircea Martin, Florin Mihăilescu, Marius Miheț, Andrei Milca, Ștefania Mincu, Antonio Patraș, Dinu Pătulea, Florina Pârjol, Irina Petraș, Gabriel Rusu, Oana Soare, Bogdan-Alexandru Stănescu, C. Stănescu Alex. Ștefănescu, Andrei Terian, Dragoș Tudor, Tudorel Urian,

o secțiune documentară în care sunt republicate manifeste poetice lansate de Marius Ianuș lui Dumitru Crudu, Gelu Vlașin, Adrian Urmanov, Claudiu Komartin, precum și o antologie lirică regrupând poeme de Marius Ianuș, Ruxandra Novac, Zvera Ion, Teodor Dună, Elena Vlădăreanu, Claudiu Komartin, Dan Sociu, Bogdan Iancu], 2005, 2–3; Claudiu Komartin, *În chestiunea tinerei generații*, „EgoPhobia”, februarie 2005, la <http://www.egophobia.ro/4/articole.htm>, Ion Pop, *În jurul generației 2000*, RL, 2005, 18–20; Gheorghe Grigurcu, *Douămiștii*, RL, 2005, 34; Marin Mincu, „*Eu voi fi atent la valori, dar dacă acestea nu se ivesc, nu voi avea ce sprijini...*” [interviu cu Marin Mincu realizat de Daniel D. Marin], „Suplimentul de cultură”, 2006, 91; Octavian Soviany, *Promoția 2000 în manifeste*, LCF, 2007, 10; Ștefania Mincu, *Douămiismul poetic românesc*. Despre starea poeziei, Constanța, 2007; Bogdan Crețu, *Douămiismul, o găselniță critică*, ST, 2008, 1; *Bilanțul douămiismului* [dosar publicistic cuprinzând o anchetă la care răspund: Al. Cistelean, Ion Pop, Paul Cernat, Sanda Cordoș, Daniel Cristea-Enache, Andrei Bodi, Mihai Iovănel, Elena Vlădăreanu, Alexandru Matei, Nicolae Bârna, Claudiu Komartin, Irina Petraș, Bianca Burța-Cernat, Antonio Patraș, Cosmin Ciotloș, Florina Ilis, Radu Vancu, Florina Pârjol, și texte critice de sinteză semnate de Cosmin Borza, Andrei Simuț, Claudiu Turcuș, Iulia Micu], VTRA, 2009, 3; *Dosarul programatic al 2000-ismului*, „Cuvântul”, 2009, 5; Felix Nicolau, *Manifeste literare nouăzeciste și (post)douămiiste*, LCF, 2009, 28; Daniel Cristea-Enache, *Timpuri noi. Secvențe de literatură română*, București, 2009, passim.; *Poezia, din nou la răscruce ?* [anchetă realizată de Bogdan Crețu; răspund: Luigi Bambulea, Marian Victor Buciu, Daniel Clinci, Bogdan Crețu, Mihai Ene, Horia Dulvac, Ioan Lascu, Daniel D. Marin, Jana Morărescu, Felix Nicolau, George Popescu, Adrian Dinu Rachieru, Octavian Soviany, Adriana Stan, Radu Voinescu], „Paradigma”, 2010, 1–2; Marius Chivu, *Douămiism la purtător*, „Dilema veche”, 2010, 341; Paul Cernat, *Douămiismul la ora (auto)antologării*, OC, 2010, 536; Daniel D. Marin, *Poezia antiutopică : o antologie a douămiismului poetic românesc*, Pitești, 2010; Irina Petraș, *Divagări (in)utile despre generații*, RL, 2010, 14; Ștefan Manasia, *Diamantul uitat. Câteva cuvinte despre noua poezie română*, TR, 2010, 194; Bogdan Coșa, *Cazul 2000 sau ultima generație de creație în literatura română*, OC, 2011, 571; *Douămiismul par lui-même. Anchetă „Cultura”* [dosar realizat de Andrei Terian, răspund Adrian Schiop, Bogdan Coșa, Stoian G. Bogdan, Cristina Nemerovschi, Șerban Axinte, Gabriel Daliș, Ștefan Manasia, George Neagoe, Gabi Eftimie], „Cultura”, 2011, 20; Adrian Dinu Rachieru, *Despre douămiism, cu rigoare*, CL, 2011, 9; *Compania poezilor tineri în 100 de titluri alese de Dan Coman și Petru Romoșan*, pref. Petru Romoșan, pref. Dan Coman, București, 2011; Octavian Soviany, *Cinci decenii de experimentalism*. Compendiu de poezie românească actuală, volumul al II-lea, *Lirica epocii postcomuniste*, București, 2011, 79–212; Nicolae Manolescu, *Generația 2000: Sorin Stoica*, RL, 2012, 21.